Thomas Billington

CORELLI'S CELEBRATED CONCERTOS

JUSTYNA WRÓBLEWSKA

THOMAS BILLINGTON

Corelli's Celebrated Twelve Concertos

Rok 1784 zajmuje szczególne miejsce w historii życia muzycznego Londynu. Właśnie wtedy uroczyście obchodzono 25. rocznicę śmierci Georga Friedricha Händla, przypadającą zarazem niemal dokładnie w stulecie urodzin kompozytora. Ze względu na niezwykłą popularność i szacunek, którym niemiecki twórca cieszył się wśród Brytyjczyków, rocznicowe obchody przybrały formę festiwalu – *The Handel Commemoration* – który na wiele lat wyznaczył kierunek muzycznych zainteresowań angielskiej publiczności.

Programy koncertów wypełnił repertuar należący do nurtu określanego mianem *ancient music*, czyli „muzyki dawnej". Sięgano w nim zarówno po dzieła mistrzów renesansu, takich jak Giovanni Pierluigi da Palestrina czy Cipriano de Rore, jak i po twórczość kompozytorów barokowych. Szczególne miejsce zajmowała muzyka Arcangela Corellego, którego sonaty skrzypcowe i triowe oraz słynne *Concerti Grossi* op. 6 nieprzerwanie cieszyły się wielką popularnością. Utwory te należały do stałego repertuaru angielskich muzyków i stanowiły ważne źródło inspiracji dla kolejnych pokoleń twórców.

Jednym z nich był Thomas Billington (1754–1832?), angielski kompozytor, śpiewak, instrumentalista, pedagog i organizator życia muzycznego działający na przełomie XVIII i XIX wieku. Jest to postać wciąż stosunkowo słabo znana, a jego twórczość dopiero w ostatnich latach zaczyna przyciągać uwagę badaczy i artystów. Billingtonowi szczególnie bliska była muzyka kameralna i chóralna, a także opracowania dzieł innych twórców, przede wszystkim włoskich kompozytorów epoki baroku. W jego katalogu odnaleźć można transkrypcje utworów Arcangela Corellego, Giovanniego Battisty Sammartiniego czy Luigiego Boccheriniego. Ważne miejsce zajmowała również pedagogika wokalna, zwłaszcza związana ze śpiewem chóralnym, o czym świadczą jego pisma metodyczne (czyli traktaty, podręczniki gry, instrukcje wykonawcze), między innymi wskazówki dla początkujących wokalistów dołączone do wydanego w 1784 roku zbioru *Te Deum, Jubilate, Magnificat & Nunc Dimittis* op. 11.

Najważniejszym osiągnięciem kompozytorskim Billingtona pozostaje jednak zbiór *Corelli's Celebrated Twelve Concertos*, stanowiący opracowanie dwunastu *Concerti Grossi* op. 6 włoskiego kompozytora. Jest to jedyna kompletna transkrypcja całego cyklu przeznaczona na jeden z trzech instrumentów klawiszowych: organy, klawesyn lub pianoforte. Pozostawienie dowolności wyboru nie było wynikiem niedopatrzenia wydawcy, lecz odzwierciedlało praktykę wykonawczą końca XVIII wieku. Zarówno profesjonalni muzycy, jak i amatorzy przywykli do znacznej elastyczności w doborze aparatu wykonawczego, korzystając z takich instrumentów, które były w danym miejscu dostępne. Ściśle ustalona instrumentacja to artystyczna koncepcja, która pojawia się w pismach teoretycznych dopiero w połowie XIX wieku.

Corelli's Celebrated Twelve Concertos stanowi przykład niezwykle wiernego i starannego przekładu oryginału na język instrumentu klawiszowego. Billington z dużym szacunkiem odnosi się do pierwowzoru, zachowując kolejność koncertów, układ części oraz ich tonacje. Transkrypcja

zawiera wszystkie najważniejsze motywy i rozwiązania formalne, choć bogata faktura orkiestrowa została podporządkowana możliwościom pojedynczego instrumentu. Jednocześnie kompozytor pozostawił wykonawcy pewną swobodę interpretacyjną, zachowując zaczerpniętą z oryginału linię basu cyfrowanego. Umieszczone nad partią basową cyfry umożliwiają improwizowane uzupełnianie harmonii i wzbogacanie faktury dodatkowymi głosami, dzięki czemu wykonawca może kształtować brzmienie i dynamikę dzieła zgodnie z własną wrażliwością oraz praktyką wykonawczą.

Redukcja liczby głosów i ujednolicenie faktury nie pozbawiły tych utworów ich charakterystycznego piękna. Stworzone przez Corellego melodie nadal urzekają szlachetnością i pozorną prostotą, a ich przejrzysta architektura formalna oraz klarowna narracja znajdują pełne odzwierciedlenie w opracowaniu Billingtona. Co ciekawe, angielski kompozytor wydał większość swoich dzieł na własny koszt, podczas gdy *Corelli's Celebrated Twelve Concertos* doczekało się licznych wydań i wznowień jeszcze w pierwszych dekadach XIX wieku. Trudno o lepszy dowód na niesłabnące zainteresowanie tym repertuarem. Muzyka Corellego, odczytana przez Thomasa Billingtona, pozostaje żywa i poruszająca również dziś, niemal dwa i pół wieku od momentu powstania tej niezwykłej transkrypcji.

O PŁYCIE

Na płycie znalazł się wybór sześciu z dwunastu koncertów w opracowaniu Thomasa Billingtona. Prezentują one zarówno te utrzymane w stylu kościelnym, czyli ***da chiesa***, jak i tym bardziej świeckim zwanym ***da camera***. Jest to nagranie, do którego realizacji został wykorzystany klawesyn – instrument często postrzegany jako przodek fortepianu. Różnorodność brzmieniowa, mająca odzwierciedlać orkiestrowość ***concerti*** Corellego, uzyskana zostaje poprzez zmiany rejestrów, artykulację, zmienność w zakresie doboru temp i wreszcie przez realizację harmonii wynikającej z oznaczeń basu cyfrowanego.

Realizacja nagrania była możliwa dzięki finansowemu wsparciu ze Stypendium dla Młodych Twórców Miasta Poznania (2024), a także dzięki pomocy organizacyjnej ze strony Szkoły Doktorskiej Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu.

PODZIĘKOWANIA

Szczególne podziękowania kieruję w stronę profesor Marii Banaszkiewicz-Bryły oraz profesor Ewy Mrowcy-Kościukiewicz, które pomogły mi w pracy nad transkrypcjami Thomasa Billingtona zarówno od strony czysto wykonawczej, jak i teoretycznej i naukowej. Dziękuję również Karolinie Kapeli za przygotowanie i strojenie klawesynu podczas sesji nagraniowej.

Dziękuję za pomoc w organizacji nagrań Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu oraz Szkole Doktorskiej.

JUSTYNA WRÓBLEWSKA

Klawesynistka i pianistka. Urodzona w Toruniu, absolwentka studiów w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu w zakresie gry na fortepianie i klawesynie. W 2026 roku uzyskała tytuł doktora sztuki. Kształciła się pod kierunkiem takich pedagogów jak Christine Schornsheim, Maria Banaszkiewicz-Bryła, Ewa Mrowca, Marcin Szelest, Andrzej Tatarski i Maciej Pabich. Od 2019 roku współpracuje z Katedrą Historycznych Praktyk Wykonawczych w poznańskiej Akademii Muzycznej jako akompaniatorka. Laureatka Stypendium dla Młodych Twórców Miasta Poznania (2024), Stypendium „Młoda Polska" z Narodowego Centrum Kultury (2023), a także dwukrotna laureatka Stypendium Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla osób zajmujących się twórczością artystyczną (2016, 2018).

W swojej działalności artystycznej skupia się na muzyce XVIII i XIX wieku, koncertując zarówno na klawesynie, jak i fortepianie historycznym. Od 2021 roku współtworzy zespół Duo des Rêveurs wraz z wiolonczelistą Stanisławem Stanickim. Zespół występował m.in. na festiwalach muzyki dawnej w Szczecinie, Poznaniu oraz na Dolnym Śląsku w ramach Międzynarodowego Festiwalu *Maj z Muzyką Dawną*.

Justyna Wróblewska była uczestniczką Internationale Bachakademie w Stuttgarcie, gdzie miała możliwość pracować pod kierunkiem Hansa-Christopha Rademanna, Josa van Veldhovena i Kathy Saltzman Romey. Jako klawesynistka współpracuje z takimi zespołami jak Filharmonia Poznańska, Filharmonia Zielonogórska, Filharmonia Gorzowska, Collegium Artis, Accademia dell'Arcadia czy Ami Ensemble. Jako solistka występowała m.in. na Festiwalu *Varmia Musica* w Lidzbarku oraz Festiwalu Młodej Muzyki w Toruniu.

THOMAS BILLINGTON

Corelli's Celebrated Twelve Concertos

The year 1784 holds a special place in the history of London's musical life. It was then that the twenty-fifth anniversary of the death of George Frideric Handel was solemnly commemorated, almost exactly coinciding with the centenary of the composer's birth. Owing to the immense popularity and esteem enjoyed by the German-born master among the British public, the anniversary celebrations took the form of a grand festival – the ***Handel Commemoration*** – which for many years set the direction of the English public's musical interests.

The concert programmes were filled largely with the repertoire known as ***ancient music*** meaning early music. This encompassed not only works by Renaissance masters such as Giovanni Pierluigi da Palestrina and Cipriano de Rore, but also compositions by Baroque composers. Among them, the music of Arcangelo Corelli held a particularly prominent position. His violin and trio sonatas, as well as the celebrated ***Concerti Grossi*** Op. 6, enjoyed great popularity and formed an essential part of the repertoire of English musicians, serving as a source of inspiration for subsequent generations of creators.

One such figure was Thomas Billington (1754–1832?), an English composer, singer, instrumentalist, teacher, and musical entrepreneur active during the late eighteenth and early nineteenth centuries. Still relatively little-known today, his output has only recently begun to attract greater scholarly and artistic attention. Billington showed a particular affinity for chamber and choral music, as well as for arrangements of works by other composers, especially Italian masters of the Baroque period. His catalogue includes arrangements of music by Arcangelo Corelli, Giovanni Battista Sammartini, and Luigi Boccherini. Vocal pedagogy, particularly concerning the choral singing, also occupied an important place in his activity, as evidenced by his didactic writings (treatises, method books, practical instructions) – including tips for beginner singers appended to his collection ***Te Deum, Jubilate, Magnificat & Nunc Dimittis***, Op. 11, published in 1784.

Billington's most significant compositional achievement, however, is undoubtedly ***Corelli's Celebrated Twelve Concertos***, an arrangement of all twelve ***Concerti Grossi***, Op. 6 by the Italian master. It is the only complete transcription of the entire cycle intended for one of three keyboard instruments: organ, harpsichord, or fortepiano. The freedom of choice of instrument was by no means an oversight on the publisher's part; rather, it reflected common performance practice at the end of the eighteenth century. Both professional musicians and amateurs were accustomed to considerable flexibility in instrumentation, making use of whichever instruments happened to be available. Strictly fixed instrumentation is an artistic concept that emerged only in theoretical writings of the mid-nineteenth century.

Corelli's Celebrated Twelve Concertos represents an exceptionally faithful and meticulous translation of the original into the language of the keyboard. Billington treats the original with great respect, preserving the order of the concertos, the succession of movements, and their original key signatures. The transcription retains all the principal motifs and formal structures, while

adapting the rich orchestral texture to the capabilities of a single instrument. At the same time, the composer left performers a degree of interpretative freedom by including the figured bass line found in the original. The numerical figures placed above the bass part invite the performer to improvise harmonic realizations and enrich the texture with additional voices, thus enabling the shaping of sonority and expression according to individual sensibility and contemporary performance practice.

The reduction in the number of voices and the simplification of texture in no way diminish the distinctive beauty of these works. Corelli's melodies continue to captivate through their nobility and apparent simplicity, while their lucid formal architecture and transparent musical narrative are fully reflected in Billington's arrangement. Interestingly, although the English composer published most of his works at his own expense, ***Corelli's Celebrated Twelve Concertos*** saw numerous editions and reprints well into the first decades of the nineteenth century – a telling sign of the enduring appeal of this repertoire. Interpreted through the lens of Thomas Billington, Corelli's music remains as vibrant and moving even today, two and a half centuries since this remarkable transcription first came into being.

ABOUT THE ALBUM

This album features a selection of six out of the twelve concertos arranged by Thomas Billington. They represent both the ***concerti*** written in the ***da chiesa*** (church) style and those belonging to the more secular ***da camera*** tradition. The recording was made using the harpsichord – an instrument often regarded as a predecessor of the piano. The rich variety of sonorities, intended to evoke the orchestral character of Corelli's ***concerti***, is achieved through changes in registers, articulation, flexibility in tempo choices, and, finally, through the realization of the harmony indicated by the figured bass.

The realization or the recording project was made possible thanks to the financial support of the City of Poznań Young Artists' Scholarship (2024), as well as the organizational assistance provided by the Doctoral School of the Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznań.

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my special gratitude to Professor Maria Banaszkiewicz-Bryła and Professor Ewa Mrowca-Kościukiewicz, whose guidance and support proved invaluable in my work on Thomas Billington's transcriptions, both from the performance perspective and in terms of their theoretical and scholarly aspects. I am also deeply grateful to Karolina Kapela for preparing and tuning the harpsichord during the recording sessions.

My sincere thanks also go to the Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznań and its Doctoral School for their assistance in organizing the recording sessions.

JUSTYNA WRÓBLEWSKA

Harpsichordist and pianist. Born in Toruń, she graduated from the Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznań with degrees in piano and harpsichord performance. In 2026, she was awarded the degree of Doctor of Arts. She was educated under the direction of distinguished teachers including Christine Schornsheim, Maria Banaszkiewicz-Bryła, Ewa Mrowca, Marcin Szelest, Andrzej Tatarski, and Maciej Pabich. Since 2019, she has been cooperating with the Department of Historical Performance Practices at the Poznań Academy of Music, working as an accompanist. She is a recipient of the City of Poznań Young Artists' Scholarship (2024), the ***Młoda Polska*** Scholarship awarded by the National Centre for Culture (2023), and a two-time recipient of the Kuyavian-Pomeranian Voivodeship Marshal's Scholarship for people engaged in artistic creation (2016 and 2018).

Her artistic activity focuses primarily on eighteenth- and nineteenth-century music, which she performs on both the harpsichord and historical pianos. Since 2021, she has been a member of Duo des Rêveurs together with cellist Stanisław Stanicki. The ensemble has performed at early music festivals in Szczecin, Poznań, and Lower Silesia, including the International Festival ***May with Early Music***.

Justyna Wróblewska participated in the Internationale Bachakademie in Stuttgart, where she had the opportunity to work with Hans-Christoph Rademann, Jos van Veldhoven, and Kathy Saltzman Romey. As a harpsichordist, she collaborates with ensembles and institutions including the Poznań Philharmonic Orchestra, the Zielona Góra Philharmonic, the Gorzów Philharmonic, the Lublin Philharmonic, Collegium Artis, Accademia dell'Arcadia, and Ami Ensemble. As a soloist, she has performed among others at the ***Varmia Musica*** Festival in Lidzbark Warmiński and the Young Music Festival in Toruń.

Nagrano w Sali Błękitnej Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu w grudniu 2024
Recorded at Blue Hall at Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznań December 2024

Reżyser nagrania / Recording producer, editing and mastering - Łukasz Kurzawski
Projekt graficzny / Grafic Design – Kaja Cykalewicz-Licak
Książeczka / Booklet Note – Justyna Wróblewska
Zdjęcia / Photos - Stanisław Stanicki
Przygotowanie klawesynu / Preparing the Harpsichord - Karolina Kapela

Wydawca / Publisher – RecArt
℗ & © RecArt 2026.
Wszelkie prawa zastrzeżone / All rights reserved. Zaiks/BIEM

CONCERTO I

1	I.	2:21
2	II.	1:20
3	III.	1:16
4	IV.	3:13
5	V.	1:44
6	VI.	2:24

CONCERTO III

7	I.	2:08
8	II.	2:06
9	III.	1:13
10	IV.	02:30
11	V.	01:58

CONCERTO IV

12	I.	00:26
13	II.	01:43
14	III.	02:13
15	IV.	01:02
16	V.	02:59
17	VI.	00:48

CONCERTO VIII

18	I.	00:12
19	II.	00:56
20	III.	02:24
21	IV.	03:16
22	V.	01:02
23	VI.	02:14
24	VII.	04:11

CONCERTO IX

25	I.	01:20
26	II.	02:56
27	III.	01:35
28	IV.	00:45
29	V.	00:50
30	VI.	01:31

CONCERTO X

31	I.	01:39
32	II.	02:27
33	III.	01:01
34	IV.	02:36
35	V.	01:23
36	VI.	01:39